

Mit kért és mit kapott Románia külföldi hitelezőitől

A Rist-jelentés lesújtó megállapítása miatt bizalmatlanul kezelték a külföldi hitelezők a román kormány megbízottait. Egyelőre 2 milliárd 216 milliót engedtek el, de ez az összeg 3 milliárdra lesz kiterjeszhető

Bucuresti-Bukarest, február 20. (Az Uj Kelet tud.) Megirtuk, hogy szombat délelőtt Genfben aláírták a megegyezést, amelynek értelmében a külföldi hitelezők bizonyos engedményeket tesznek Romániának, az állam külföldi tartozásainak fizetését illetőleg. Madgearu pénzügyminiszter tegnap magához kérte a sajtó képviselőit és részletesen ismertette előtűk a tárgyalások menetét, valamint az eddig elért eredményeket. A pénzügyminiszter többek között a következőket mondta:

A külföldi fizetések felfüggesztésének szükségessége parancsoló

— Minthogy a Román állam fizetőképessége az elmúlt évek során fokozatosan csökkent, már jóval ezelőtt felmerült külföldi kifizetéseink redukálásának szükségessége. Ugy véljük azonban, hogy súlyos hiba lett volna a külföldi tartozások fizetését egyoldalúan felfüggeszteni, mint ahogyan azt egyesek kívánták. Ezért a stresszi konferencián, amelyen tizenöt európai állam volt képviselve, harcoltam annak elismeréséért a külföldi tartozások fizetését hozzá kell idomítani a mezőgazdasági államok redukált fizetőképességéhez.

Miért szakadtak meg az első tárgyalások

Az elmúlt év szeptemberében kezdtük meg a külföldi hitelezőkkel az előzetes megbeszélések összeeszték azokkal a tárgya megbeszélések egybeeszték azok a Népszövétség pénzügyi bizottságával egy technikai megegyezést illetően folytatunk. Sohasem hittük volna, hogy ezt a két dolgot kapcsolatba lehet hozni egymással. Amikor a külföldi hitelezők megtudták, hogy a Népszövétséggel való együttműködési tervüket a román kormány visszautasította, váratlanul tárgyalásaink elhalasztását kérték e kérdés megoldásáig. Közben ugyanis nyilvánosságra került a hírhedt Rist-jelentés, amelyben a párizsi professzor azt állította, hogy a román állam pénzügyi nehézségei inkább pénzügyi adminisztráció hiányosságai folytán állottak elő, nem pedig azért, mert kiviteli cikkek ára és ezzel párhuzamosan az egész nemzet jövedelem katasztrófálisan csökkent. Minthogy pedig a Népszövétségrel való tárgyalásaink az állam pénzügyi reorganizációját célozták, a külföldi hitelezők a Rist-jelentésből kiindulva, ragaszkodtak, a genfi egyezmény megkötéséhez. Ebből a junctumból az államra két sértelenül károk hárultak, a felelősség viszont emiatt kizárólag a Iorga-Argetoiu kormányt illeti, amelynek pénzügyi politikájára végül is a Rist-jelentéshez vezetett.

Decemberben megtudták a hitelezők, hogy Románia hajlandó megkötni a megállapodást a Népszövétséggel. Erre elkezdődött a tárgyalások második fázisa, amely meghozta az első eredményt. A tőkertörlesztések fizetését 1933 március 1-ig felfüggesztették, azaz, hogy az esedékes összegeket egyelőre letétbe helyezzük a Banca Natională.

Legalább három és félmilliárdos redukcióra volna szükség

Tekintettel arra, hogy 1932-ben három és félmilliárd lej rendkívüli költségvetésen kívüli összeget kellett az államháztartás fenntartására igénybe venni és az évet mégis deficittel zártuk, arra a konklúzióra jutottunk, hogy külföldi tartozásainkat legalább három és fél milliót kell ebben az évben redukálni ahhoz, hogy kiegyensúlyozhassuk költségvetésünket. 1933-ban 5 milliárd 840 millió lej külföldi tartozásunk vált esedékessé. A tőkertörlesztés felfüggesztésével 1 milliárd 550 millió lejes megtakarítást értünk el. A fennmaradó két milliárd megtakarításához nem volt más út, mint vagy a kamatok leszállítása, vagy pedig a kamat fizetés felfüggesztése.

A külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások során különböző nehézségekkel kellett megküzdünk. Egy bizonyos tartozásaink leszállításáról nem volt kivétel tárgyalni, mert a hitelezők nem voltak megszervezve. Bizonyos kölcsöneink, mint amilyen a két stabilizációs kölcsön, valamint az 1922-ben felvett 2 és fél millió fontos angol kölcsön is, elsőbbségi jogokat és különleges garanciákat élveztek. Emiatt a londoni, párizsi és newyorki bankok kategorikusan visszautasították minden redukciót.

Végül is a következő megállapodást sikerült elérni:

1. A tőkertörlesztések címén teljesítő-

Jön

Select Muzgó

Jön

„Az üldöző”

(Draufganger)

Nagy rendező: film, főszerepekben: Gerda Maurus, Martha Kegerth, Hans Aibers

dő fizetéseket 1935 március 31-ig felfüggesztik. A román kormány jogában van a felfüggesztést 1936 március elsejéig meghosszabbítani, a hitelezők hozzájárulásával.

2. A román kormány jogában áll 1933 szeptember elsején fenti megállapodás alapján elért 2 milliárd 316 millió lejes megtakarítást 3 milliárd lejre kiegészíteni, amennyiben az állami inkasszó ezt szükségesnek és indokoltnak mutatná.

Egyelőre két milliárd 216 millió lejes megtakarítást értünk el és nem 3 és fél milliárdot, ahogyan szeretnénk volna, miután további engedményekre a hitelezők nem voltak hajlandók. Ebben a stádiumban szakadtak meg február 9-én a tárgyalások. Ismét azon dilemma elé voltunk állítva, hogy hagyjuk abba a tárgyalá-

sokat és függesszük fel egyoldalúan a fizetést, vagy pedig próbáljunk további engedményeket kiesikarni. Az utóbbi utat választottuk és közöltük a hitelezőkkel, hogy a 2 milliárd 216 millió engedmény nem elegendő a költségvetés egyensúlyba hozatalához.

Február 17-én ismét elkezdődtek a tárgyalások. A hitelezők, — mint azt már fentebb említettem — bizonyos mértékig honorálták álláspontunkat és oda nyilatkoztak, hogy amennyiben az állami inkasszó nem javul meg, szeptember elsején hozzájárulnak a redukció megfelelő felemeléséhez. Ha viszont a viszonyok javulásával megjavul a zinkasszó is, és nem lesz szükség erre az újabb redukcióra, annál jobb lesz ugy nekünk, mint a hitelezőknek — fejezte be nyilatkozatát Madgearu.

Kémkedéssel és hazaárulással vádolja az ügyészség a bukaresti főposta spionjait

Három kémkedéssel vádolt postatiszviselőt szabadlábra helyezték a vizsgálóbíró

Bucuresti-Bukarest, február 20. A bukaresti központi postahivatalban leleplezett kém szervezet vezetőit az elmúlt hét elején áttádk az ügyészségnek. A tizenegy letartóztatott közül hét ellen emelt vádat az ügyészség kémkedés, hazaárulás, hivatalos titok megsértése és a büntető törvénykönyvnek még néhány más rendelkezése alapján. Stanescu vizsgálóbíró napokon keresztül tartó kihallgatások után kibocsátotta a letartóztatási végzést Ivan Tewekelef, Gospodini Jordanov, Boris Macedonof, Stankof, Voicu Daciú és Ignatof Mihai, valamint Joan Kunew Je-

leaskow ellen. Tewekelef beismerte a vizsgálóbíró előtt, hogy a bécsi kommunista centrale küldte Romániába egy kémhálózat beszerzésére. Jeleskov posta tisztviselő több mint negyven diplomáciai táviratot, valamint egy fontos katonai táviratot adott át a kém szervezetnek. Atanase Stankof posta tisztviselő segítségével. Gospodini Jordanof posta tisztviselő ellen azt a vádat is emeli a vizsgálóbíró, hogy igyekezett a postahivatal több más tisztviselőjét is megnyerni a kém szervezet számára. Voicu M. Daciú, aki már hat hónap

óta le van tartóztatva, egy másik kémkedési ügyből kifolyólag, diplomáciai táviratokat másolásával segítette a kém szervezetet. Dr. Boris Macedonof, Joan Corvin konstancai megyei községbeli állatorvos a Bécsből érkező levelezést is a pénzt továbbította a kém szervezet tagjainak. Mihai Ignatof a dobrozdusi bolgár kém szervezetek megszervezéséért került bíróság elé.

Miután a vizsgálóbíró nyomozása nem hozott fel bizonyítékokat Vasile Loreev, Gh. Tabakov és Bogdan Dumitrescu ellen, ezeket szabadlábra helyezték.

„Cuza egész életében aljas ember volt” — mondotta Madgearu a kamarában

A pénzügyminiszter kiméletlen kirchanása a cuzisták ellen

Jorga visszasírja a Vasgárda feloszlását

Bucuresti-Bukarest, február 20. (Az Uj Kelet tud.) A cuzistákra nagyon rossz napok járnak mostanság a parlamentben. Cuza professzor sorozatos okvetlenkedéseit a miniszterek és a kormánypartii többség igen energikus hangon utasították vissza és szemere vetették, hogy cuzista ágensek a zavarosban halaszva arra használták fel a karhatalom és a munkásság véres összetűzésének éjszakáját, hogy zsidó üzletekben fosztogassanak.

A kamará tegnapi ülésén Cuza ismét kellemedenkedni próbált. Madgearu pénzügyminiszter kérte a képviselőket, hogy interpellációjukat fogják rövidebbre, mert a nap-nap után elnyuló napirend előtti viták lehetetlenné teszik a napirenden lévő törvényjavaslatok alapos megvitatását. „Az országban nincs pénze ennyi hiábavaló beszéd finanszírozására.” — mondotta Madgearu — mire Cuza közbeszólt:

— Van magának autoritása ahhoz, hogy így bánjék a parlamenttel? Madgearu: Maga csak efféle üres beszédekre képes.

Cuza: S maga, hogy rumbát táncoljon.

Madgearu: Csodálom, hogy öreg ember létre ilyen aljasságra alacsonyodik le. Ez egy aljasság. Egész életében aljas ember volt, Cuza ur!

A cuzisták nagy zajt csapnak erre a kijelentésre, mire Madgearu a zajt is túlharsogva kiáltja feléjük:

— Aljas banda. Cuza egész életében csak aljasságokkal és hülyeségekkel foglalkozott. Valamennyien utolsó frágiloket, amelyek tünni a jövőben, hogy efféle disznóságokat hozzanak elő, amelyek lealjasítják a parlamentet.

A cuzisták tiltakozásait az elnöki csengő hallgattatja el, a kamará pedig elégtellel vette tudomásul azokat a jelzőket, amelyekkel Madgearu az anti szemita képviselőket felaggatta.

Es amig a pénzügyminiszter a kamarában a cuzistákat végezte ki, Jorga professzor a Neamul Romanescben a vasgárda ellen intézett erőteljes támadást. A volt miniszterelnök az ostromállapotról szóló rendelet ama passzusával kapcsolatban, amely megtiltja az uniformisok és jelvények viselését, a következőket írja:

„Négy miniszter tehát aláírt egy dekretumot, amely nem engedi meg a lázadás uniformisainak és jelvényeinek viselését. A jelvények a kampókereszt jelvényei, az eltöltött uniformisok pedig a Codreanu család ingei. Az ugynevezett vasgárda ellen, amelyben néhány fanatikus és abnormis ember mellett egy sereg gyerkőc dolgozik, akik elkerülnek az iskolát és akik a napi lecke elvégzése helyett szivesebben verik meg azt, aki nem vásárol tőlük újsgot és halállal fenyegetik meg, ha védekezni merészel az 1931—32-es kor mány megfelelő intézkedést alkalmá-

zott: — feloszlatta a szervezetet. A legelső uniformis feltűnése esetén jártak vényben lévő törvények szerint jártak volna el velük szemben, melyek megtiltják az osztály- vagy fajgyűlöltre való izgatást.

Igen ám, de a demokrácia közbelépett és mindenkinél szabad volt tenni, ordítani, verni és gyilkolni. Ma az immanens igazságszolgáltatás kény szeriti a demokráciát, hogy szokatlan fegyvereket használjon és végtelenségig annak, amit a szent demokráta elvek alapján azt hitte, hogy oltalmaznia kell.”

Ha gyomorsavtúltengésben szenved, fűszeresétől kérjen kizárólag

Bikszádi vizet!

Hatásával meg lesz elégedve

Főlerakat:

Rosenbaum E. C. Reg. Ferd. 129.

Carneval bevonulására többször tisztítom, festetem át CZINK-nél ruháimat

